

Trideset godina JAZZ.HR-a HDS-a

davor hrvoj

Tijekom sezone 2020./2021. Hrvatsko društvo skladatelja organiziralo je koncerte i festivale u sklopu 30. obljetnice manifestacije „Jazz.hr“. Proslava je započela festivalom „Jazz.hr jesen“ koji je održan od 14. do 17. listopada 2020. godine u koncertnoj dvorani „Blagoje Bersa“ na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Festival je započeo koncertom pod nazivom „MUZA prof. Jazz“ na kojem su nastupili profesori koji predaju na Muzičkoj akademiji u Zagrebu: pijanist Vladimir Babin, trio gitarista Elvisa Penave, The Cool Jazz Duo (pijanist Veljko Glodić i saksofonist Saša Nestorović) te pijanist David Gazarov. Dan kasnije muzicirao je Jazz Continuo koji čine bas gitarist Mario Mavrin, gitarist Primož Grašič i vibrafonist Vid Jamnik. Oni su izvodili djela velikog Boška Petrovića. U petak 16. listopada nastupio je duo koji čine Tihomir Hojsak i Filip Novosel poznat po svojoj kombinaciji tamburice i kontrabasa, kojima se pridružio slovenski bubnjar Žan Tetičković. Festival je svojim nastupom zaključila svestrana britansko-američka pjevačica Lucy Woodward.

Hrvatska jazz dijaspora

Kao i prethodnih godina, i slavljenički festival pratile su glazbene radionice koje su, ovom prigodom, u dvorani HDS-a održali Veljko Glodić, Saša Nestorović i David Gazarov, a zbog pandemije koronavirusa, svi koncerti bili su dostupni putem *live streaminga* na platformi HRTi.

Festival Jazz.hr odao je priznanje Ladislavu Fidriju povodom njegovog 80. rođendana. Na službenim stranicama i na društvenim mrežama Jazz.hr-a predstavljene su fotografije koje obilježavaju rad ovog velikog glazbenika, a HDS uručilo mu je plaketu za doprinos hrvatskoj glazbi.

Prvi koncert u ciklusu 30. sezone Jazz.hr-a 9. je studenoga 2020. u Zagrebačkom kazalištu mladih održao Matija Dedić koji je godinu prije obilježio 25 godina umjetničkog djelovanja i prošlogodišnji je dobitnik nagrade Hrvatskog društva skladatelja za autorsko djelovanje „Miroslav Sedak Benčić“. Koncertom na Jazz.hr-u podsjetio je na početak svoje karijere i djelovanje u Boilers Quartetu jer je svirao s trubačem Davorom Križićem, kontrabasistom Zvonimirom Šestakom i bubnjarem Krunom Levačićem, te na suradnju sa saksofonistom Sašom Nestorovićem kojeg je pozvao kao gosta. Tom prigodom u foajeu ZKM-a pripređena je i izložba odabranih plakata iz trideset godina djelovanja manifestacije.

Festival „Jazz.hr proljeće“ održan je od 11. do 15. svibnja 2021. godine na platou kod tobogana Muzeja suvremene umjetnosti, pod sloganom „Hrvatska jazz dijaspora“. Naime nastupili su hrvatski glazbenici koji žive i djeluju u inozemstvu. Bubnjarica Lada Obradović došla je iz Francuske, Alba Nacinovich i Leo Škec nakon nekoliko godina boravka u Velikoj Britaniji, Domagoj Ralašić iz Nizozemske, Asja Valčić iz Austrije i Grgur Savić, koji je bio u produkciji MBZ-a u koprodukciji s Jazz.hr-om, iz Njemačke. Kao i svake godine na proljetnom festivalu održana je manifestacija „Nove nade jazza 'Marjan Marjanović'“.

Slavljenička, 30. sezona Jazz.hr-a zaključena je koncertima ciklusa. Na platou kraj Boogalooa 12. je lipnja nastupio Ivan Kapec 5tet

koji je predstavio svoj album „Crta“. Dan poslije na istoj terasi svirao je sastav Experiment Davora Križića koji je ovogodišnji dobitnik nagrade „Miroslav Sedak Benčić“. U istom prostoru 14. su lipnja muzicirali gitaristi Mate Matišić i Bireli Lagrene. Bio je to koncert Zagreb Guitar Festivala u koprodukciji s Jazz.hr-om.

Završni koncert održala je slovenska pijanistica Kaja Draksler. Nastupila je solo 16. srpnja u Pogonu Jedinstvo. Taj koncert improvizirane glazbe organizirao je MBZ u koprodukciji s Jazz.hr-om.

Porini velikanima *jazza*

Jazz.hr, kako se danas zove, utemeljio je Jazz klub Zagreb koji je djelovao pod okriljem HDS-a, a u kojem su djelovali Mladen Mazur, Miroslav Križić, Marjan Moša Marjanović, Branko Kralj, Miljenko Prohaska, Stjepan Plavec, Dubravko Majnarić, Neven Šperanda i drugi. Klub je 1991. godine pokrenuo Međunarodne dane *jazza*, a poslije i Proljetnu reviju *jazza*.

Od samog početka djelovanja nastojalo se predstaviti i promovirati hrvatske glazbenike, ali i ugledne svjetske *jazz* glazbenike, a među ostalima, nastupili su: Maria Schneider, Vienna Art Orchestra, Charles Lloyd, Ron Carter, Jim Hall, Paquito D’Rivera, Miroslav Vitous, James Carter, Vijay Iyer, Lee Konitz, Oregon, Chico Freeman, Avishai Cohen, Ambrose Akinmusire, Steve Kuhn, Jean-Luc Ponty, Charles Tolliver, Dave Holland... Neki od njih bili su proglašavani najboljima na svijetu u raznim kategorijama. Jazz.hr je uglednim svjetskim *jazzistima* koji su nastupili na njegovim manifestacijama dodjelio nagrade Porin za njihov diskografski doprinos svjetskoj *jazz* sceni. Tu su nagradu dobili Lee Konitz, Ron Carter, Jean-Luc Ponty i Dave Holland.

Projekti hrvatskih glazbenika

Budući da su Šaban i Hrvoj godinama bili članovi žirija najprestižnije europske nagrade - European Jazz Prize - kod nas su nastupali svi aktualni dobitnici. Zagreb je uz Beč bio jedini grad koji se mogao pohvaliti da svake godine predstavlja novog dobitnika tog uglednog priznanja.

Jazz.hr je sustavno predstavljao i hrvatske *jazz* glazbenike svih generacija a nerijetko su njihovi najambiciozniji projekti premijerno izvedeni upravo pod okriljem *jazz* projekata HDS-a. Bili su to oni projekti hrvatskih glazbenika koji nisu bili dio redovne *jazz* ponude u Hrvatskoj, a u kojima su sudjelovali uglednici našeg *jazza* kao što su Boško Petrović, Miljenko Prohaska, Silvije Glojnarić, Ladislav Fidri, Matija Dedić, Neven Frangeš, Mario Mavrin, Elvis Stanić, Darko Jurković Charlie... Među ostalima, predstavljeni su i dobitnici nagrade HDS-a za skladateljski rad na području *jazza* „Miroslav Sedak Benčić“.

Redovito se održava i manifestacija „Nove nade *jazza* 'Marjan Marjanović“ koja se svake godine odvija u sklopu festivala Jazz.hr proljeće, a jedina je u Hrvatskoj koja predstavlja neafirmirane hrvatske *jazz* glazbenike. To je uvijek bio poticaj za glazbenike na početku karijere, a mnogi od njih danas su ugledni hrvatski *jazzisti*.

Tijekom trideset godina Jazz.hr je organizirao niz koncerata hrvatskih glazbenika koji žive i djeluju u inozemstvu, među ostalima Davora Kajfeša, Milana Lulića, Renata Rožića, Ratka Zjače i Thane Alexe Pavelić. Osim toga osmišljavao je vlastite projekte, primjerice spajanje hrvatskih *jazz* glazbenika sa stranima, među ostalima s Charlesom Tolliverom, Alanom Broadbenom, Miroslavom Vitousom i Erniem Wattsom

koji su nastupili uz Jazz orkestar HRT-a. Također, Saša Nestorović je svirao s Kvintetom Charlesa Tollivera, Trio Joea Kaplowitza s Didierom Lockwoodom, Zvonimir Šestak i Borko Rupena s Enricom Zanisijem, Zoran Majstorović s Joeom Lockeom, Abstract Construction Collective s Chrispm Jarrettom, a Orkestar Mire Kadoića sa Chicom Freemanom. Posebno je važan bio projekt s Jazz orkestrom Muzičke akademije u Zagrebu pod vodstvom Saše Nestorovića, kojima se pridružila pjevačica Vanessaa Rubin. Te suradnje imaju višestruki značaj za hrvatske glazbenike. Naime, osim što poboljšavaju svoj životopis, glazbenici uče u izravnoj suradnji s njima, ali i ostvaruju konkretne kontakte i planiraju buduće suradnje.

Edukacija mladih *jazz* glazbenika

Također, budući da kod nas još uvijek ne postoji *jazz* odjel na Muzičkoj akademiji, Jazz.hr je pomagao hrvatskim *jazz* glazbenicima pozivajući legende *jazza*, one koji su stvarali povijest te glazbe i omogućivao im susrete s njima i pohađanje radionica. Ugledni svjetski *jazzisti* održali su glazbene radionice, i to uz slobodan ulaz, među kojima i Charles Tolliver, Alan Broadbent, Sheila Jordan, Miroslav Vitous, Justin Kauflin, Eddie Henderson, Amina Claudine Myers, Eric Reed, Chico Freeman, Linda May Han Oh, Barry Altschul, Ambrose Akinmusire, Black Art Jazz Collective, Jon Irabagon i Edmar Castaneda. U nekoliko zadnjih godina svaki koncert, tj. izvođač na festivalu dobio je svog veleposlanika, nekog od mlađih domaćih *jazzista*, koji, osim što promovira koncert, ostvaruje osobni kontakt s

glazbenim gostima. Naime, Jazz.hr je uvijek našim glazbenicima i fanovima omogućavao susrete i razgovore sa svjetskim zvijezdama *jazza* koje nastupaju na HDS-ovim manifestacijama, što dodatno pozitivno djeluje na edukaciju mladih glazbenika.

Jazz.hr je uspio pokrenuti i razmjenu. Ideja je da strani glazbenici gostuju u Zagrebu, a naši u njihovim zemljama. Do sad je u tome uspio samo jednom - Ratko Vojtek je nastupio u Poljskoj, a poljski pijanist Krzysztof Kobyliński kod nas - ali to je iznimno važno za naše glazbenike.

U dvorani Hrvatskog društva skladatelja i knjižnici Bogdan Ogrizović u organizaciji Jazz.hr-a održavane su slušaonice sa snimkama koncerata uglednih *jazz* glazbenika i tribine na kojima su predstavljeni važni hrvatski glazbenici i promovirana njihova diskografska izdanja.

Dogovoren je i partnerski odnos s Hrvatskom glazbenom mladeži i Ljetnom *jazz* školom u Bolu, kao i suradnje s drugim *jazz* festivalima kao što su JazzTime Rijeka i Rovinj Spring Jazz.

Također Jazz.hr je pomogao hrvatskim *jazz* glazbenicima da se predstave u Kini tako što je dogovorio posjet kineske delegacije Zagrebu i Rijeci gdje su im predstavljeni hrvatski *jazzisti* i sastavi i gdje su dogovorena njihova gostovanja u toj zemlji. Svi hrvatski *jazzisti* koji su nastupili na tim oglednim koncertima poslije su imali kineske turneje.

Nastupi nekih od uglednih hrvatskih glazbenika na Jazz.hr-u su snimljeni, a neke od tih snimaka objavljene su na diskografskim izdanjima Croatia Recordsa, primjerice „Zdenka pjeva Ellu i Lelu - Live in Lisinski“ Zdenke Kovačiček i „As Time Goes By - Live at Jazz-hr“ Radojke Šverko.

Fotografije Davor Hrvoj: Naslovnica sastav „Davor Križić Experiment“; slika iznad „Ivan Kapec 5tet“